

Sygn. akt III AUa 122/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Krzysztof Szewczak
Sędziowie:	sędzia Jacek Chaciński sędzia (del.) Danuta Dadej – Więsyk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2021 r. w Lublinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy M. M.

z udziałem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji M. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 22 grudnia 2020 r. sygn. akt IV U 744/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od M. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jacek Chaciński Krzysztof Szewczak Danuta Dadej - Więsyk

Sygn. Akt III AUa 122/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 maja 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 1 w związku z art.6 ust.1 pkt 1, art.8 ust.1, art.11 ust.1, art.12 ust.1 i art.13 pkt 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art.83§1 Kodeksu cywilnego w związku z art.300 Kodeksu pracy stwierdził, że M. M. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. od 10 grudnia 2018r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu.

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2020 roku Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił odwołanie M. M. od decyzji z dnia 24 maja 2019 roku oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Ubezpieczony M. M. od 2017r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...)z siedzibą w S. przy ul. (...). Przedmiotem działalności były tzw. social media, czyli obsługa firm w zakresie F., I., T., itp. W ramach tej działalności ubezpieczony zatrudniał pracowników – nawet do 50 osób. Od 1 maja 2018r. pracownikiem ubezpieczonego był G. G. zatrudniony na stanowisku copywritera. Do obowiązków G. G. należała obsługa klientów firmy ubezpieczonego. Jego przełożonym był ubezpieczony M. M. (zeznania ubezpieczonego k.18 akt sprawy i zeznania G. G. k.20 akt sprawy).

Na mocy umowy sprzedaży udziałów z 18 września 2018r. G. G. stał się wyłącznym udziałowcem firmy działającej pod nazwą (...) Sp. z o.o. w W. przy ul. (...) (umowa sprzedaży udziałów z 18 września 2018r. k.19-27 akt kontroli ZUS w firmie (...) Sp. z o.o.). Na mocy uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników (...) Sp. z o.o. w W. w dniu 18 września 2018r., na którym to zgromadzeniu G. G. reprezentował 100% kapitału zakładowego, Zgromadzenie Wspólników w/w spółki podjęło uchwały o powołaniu G. G. na prezesa zarządu w/w spółki, oraz uchwały o zmianie umowy spółki w zakresie nazwy spółki i jej siedziby poprzez zmianę nazwy spółki z (...) Sp. z o.o. na (...) Sp. z o.o. oraz siedziby spółki z W. na S. (akt notarialny z 18 września 2018r., zawierający protokół nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z 18 września 2018r. k.33-45 w/w akt kontroli ZUS). W dniu 17 października 2018r. (...) Sp. z o.o. w S. reprezentowana przez prezesa zarządu (i zarazem jednoosobowego wspólnika spółki) G. G. zawarła z firmą ubezpieczonego - (...)z siedzibą w S. przy ul. (...) umowę najmu części lokalu użytkowego, na mocy której (...)jako wynajmujący oddała w użytkowanie (...) Sp. z o.o. w S. jako najemcy część lokalu, wyposażenia oraz zaplecza technicznego. Przedmiotowa umowa najmu zawarta została na okres od 17 października 2018r. do 31 marca 2019r i z tytułu tego najmu najemca za cały okres trwania umowy miał ponieść koszt w wysokości 1 000 złotych netto plus opłaty dodatkowe za materiały eksploatacyjne (umowa najmu części lokalu użytkowego z 17 października 2018r. k.115 akt kontroli ZUS).

Po nabyciu udziałów w (...) Sp. z o.o. G. G. jako jej jedyny wspólnik i prezes zarządu zdecydował, że przedmiotem działalności tej Spółki będzie tzw. marketing szeptany polegający na świadczeniu usług mających za zadanie podtrzymywanie pozytywnego wizerunku firm – klientów spółki w internecie. Od strony praktycznej miało to polegać na prostowaniu nieprawdziwych i niekorzystnych opinii na temat danej firmy lub jej produktów w internecie poprzez zamieszczanie w sieci pozytywnych opinii i informacji o danym podmiocie, jego produktach. Początkowo G. G. podejmował samodzielnie działania mające na celu rozwinięcie takiego przedmiotu działalności (...) Sp. z o.o. w S.. Po około dwóch miesiącach, w grudniu 2018r. (...) Sp. z o.o. reprezentowana przez G. G. zawarła z ubezpieczonym jako prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą(...)umowę zlecenie, na mocy której firma ubezpieczonego na zasadzie podwykonawcy miała świadczyć usługi na rzecz klientów (...) Sp. z o.o. poprzez tworzenie w sieci pozytywnych treści, opinii, komentarzy na rzecz klientów (...) Sp. z o.o. w S.. Umowa zlecenie między (...) Sp. z o.o. a ubezpieczonym jako prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą zawarta została ustnie. Miała ona charakter odpłatny - za wykonywane usługi ubezpieczony jako prowadzący działalność gospodarczą wystawiał faktury dla (...) Sp. z o.o. w S.. Ubezpieczony wykonywał w/w usługi na rzecz (...) Sp. z o.o. w S. poprzez zatrudnianych przez siebie pracowników. Równoległe z w/w umową zlecenie zawartą między dwoma podmiotami gospodarczymi ,tj. (...) Sp. z o.o. w S. i ubezpieczonym jako prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą, w dniu 10 grudnia 2018r. ubezpieczony M. M.i(...)Sp. z o.o. w S. spisali umowę o pracę, zgodnie z którą ubezpieczony zatrudniony został przez (...) Sp. z o.o. w S. (reprezentowaną przez G. G.) na stanowisku Dyrektora Oddziału w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem 3 500 złotych brutto miesięcznie. W myśl postanowień umowy o pracę ubezpieczony zatrudniony został na czas określony od 10 grudnia 2018r. do 30 września 2019r., jako miejsce wykonywania pracy przez ubezpieczonego strony spisanej umowy wskazały siedzibę firmy (...) Sp. z o.o. przy ul. (...) w S., będącej jednocześnie siedzibą firmy ubezpieczonego (...). Zgodnie z pisemnym zakresem obowiązków

sporządzonym przez G. G. do obowiązków ubezpieczonego jako dyrektora oddziału (...) Sp. z o.o. miało należeć m.in. tworzenie i opracowanie nowych produktów i usług, kreowanie wizerunku firmy, zapewnianie płynnej strategii rozwojowej, bezpośredni kontakt i obsługa kluczowych klientów, poszukiwanie nowych klientów i ich obsługa, zarządzanie oddziałem, rekrutacja, szkolenie, zarządzanie i motywowanie podległego zespołu (umowa o pracę z 10 grudnia 2018r. i zakres obowiązków ubezpieczonego jako pracownika k.1B i 2B akt osobowych ubezpieczonego – w kopercie na k.23 akt sprawy). Działania ubezpieczonego i pośrednio pracowników ubezpieczonego obsługujących - w ramach umowy zlecenie zawartej między ubezpieczonym a (...) Sp. z o.o. - klientów (...) Sp. z o.o. w S. przyczyniły się do zwiększenia przychodów (...) Sp. z o.o. ze sprzedaży usług - w miesiącu grudniu 2018r. wartość sprzedaży wyniosła 783,51 złotych, a w miesiącu styczniu 2019r. wyniosła 26 110,44 złotych, w miesiącu lutym 2019r. wyniosła 25 430,25 złotych. Również w kolejnych miesiącach 2019r. wartość sprzedaży usług (...) Sp. z o.o. osiągała wartości ponad dwudziestu tysięcy złotych, a w miesiącach kwietniu i maju 2019r. ponad trzydziestu tysięcy złotych (ewidencja sprzedaży VAT (...) Sp. z o.o. za okres od czerwca 2018r. do maja 2019r. - w kopercie na k.23 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego k.17v-19v akt sprawy i zeznania G. G. k.19v-21 akt sprawy).

Z tytułu umowy o pracę zawartej z ubezpieczonym (...) Sp. z o.o. w S. jako płatnik składek zgłosiła ubezpieczonego jako pracownika od 10 grudnia 2018r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego. Zgłoszenie dokonane zostało z przekroczeniem ustawowego terminu – w dniu 28 grudnia 2018r. W chwili dokonania tego zgłoszenia, ubezpieczony był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych – emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. W następstwie zgłoszenia dokonanego przez płatnika składek z tytułu umowy o pracę, ubezpieczony przerejestrował siebie jako osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w ten sposób, że z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej zgłosił się wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Wynagrodzenie za grudzień 2018r. w wysokości 2 578,95 złotych brutto (1 863,10 złotych netto) (...) Sp. z o.o. jako płatnik składek wypłaciła ubezpieczonemu w dniu 18 stycznia 2019r. Od 16 stycznia 2019r. do 31 marca 2019r. ubezpieczony był niezdolny do pracy z powodu choroby, przy czym za okres od 16 stycznia 2019r. do 17 lutego 2019r. płatnik składek wypłacił ubezpieczonemu wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z własnych środków, wypłata wynagrodzenia za miesiąc luty 2019r. nastąpiła w dniu 4 kwietnia 2019r. Niezdolność ubezpieczonego do pracy trwała nieprzerwanie od 16 stycznia 2019r. do 30 czerwca 2019r. Następnie w okresie od 1 lipca 2019r. do 25 lipca 2019r. ubezpieczony miał korzystać z urlopu wypoczynkowego. W sierpniu 2019r. ubezpieczony zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej pod nazwą (...), a ponadto z dniem 31 sierpnia 2019r. ubezpieczony i (...)Sp. z o.o. z siedzibą w S. rozwiązały umowę o pracę zawartą w dniu 10 grudnia 2018r. W okresie od 10 grudnia 2018r. ,tj. od chwili zawarcia umowy o pracę do 15 stycznia 2019r. ,tj. do momentu uzyskania zwolnienia lekarskiego ubezpieczony wykonywał czynności na rzecz (...) Sp. z o.o. w S. w siedzibie swojej firmy i w siedzibie w/w spółki, które to siedziby mieściły się pod jednym adresem - w lokalu, który ubezpieczony w części wynajął spółce przy ul. (...) w S., a ponadto zdalnie poza siedzibą spółki. Wówczas kontaktował się telefonicznie z G. G. (zeznania ubezpieczonego k.19 akt sprawy, wniosek o urlop z 1 lipca 2019r. i świadectwo pracy z 2 września 2019r. - w aktach osobowych ubezpieczonego - w kopercie na k.23 akt sprawy).

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji powołał treść przepisu art.6 ust.1 pkt 1, art.11 ust.1, art.12 ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2020r., poz.266 ze zm.) i wskazał, iż w przypadku pracownika tytułem do objęcia go obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi jest ważnie nawiązana umowa o pracę i wykonywana w oparciu o nią praca w warunkach zdefiniowanych w art.22§1 kp. W myśl art.22§1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Analizując okoliczności sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że w okolicznościach sprawy – tak jak stwierdził to uprzednio organ rentowy – brak jest podstaw do przyjęcia, że od 10 grudnia 2018r. ubezpieczony wykonywał na rzecz (...) Sp. z o.o. w S. pracę w ramach stosunku pracy, a brak rzeczywistego realizowania zatrudnienia

w warunkach określonych w art.22§1 kp skutkuje tym, że nie powstaje tytuł do objęcia danej osoby pracowniczym ubezpieczeniem społecznym. Sąd I instancji podkreślił, iż Sąd Najwyższy w szeregu orzeczeniach zajmował się kwestią relacji między stosunkiem pracy a stosunkiem ubezpieczenia, i tak m.in. w postanowieniu z 26 sierpnia 2020r. w sprawie III UK 372/19 stwierdził, że Dla objęcia ubezpieczeniem społecznym z tytułu wykonywania pracy zasadnicze znaczenie ma nie to, czy umowa o pracę została zawarta, lecz to, czy strony umowy pozostawały w stosunku pracy (art.8 ust.1 u.s.u.s.). O tym, czy strony istotnie w takim stosunku pozostawały i stosunek ten stanowi tytuł ubezpieczeń społecznych, nie decyduje natomiast samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłata składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art.22§1 kp. Z problematyką tą wiąże się kwestia pozorności umowy o pracę, co do której w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych przyjmuje się jednolicie, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów i nie może w związku z tym stanowić tytułu do objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a osoba określona jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli gdy strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 22 czerwca 2015r., w sprawie I UK 367/14, Lex nr 1771586). W innym wyroku z 8 lipca 2009r. w sprawie I UK 43/09 Sąd Najwyższy wskazał również, że Pozorność umowy o pracę (art.83 kc w związku z art.300 kp) ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania, a ponadto, że Podporządkowanie jest jedną z najistotniejszych cech stosunku pracy. Jej brak jest wystarczający do uznania, że wykonywana praca nie jest świadczona w ramach stosunku pracy (Lex nr 529772). Sąd Okręgowy uznał, iż w okolicznościach sprawy zachodzą podstawy do ustalenia, że ubezpieczony od 10 grudnia 2018r. wykonywał pracę – usługi na rzecz (...) Sp. z o.o. w S., jednakże praca ta nie była świadczona na podstawie umowy o pracę spisanej w dniu 10 grudnia 2018r., ale na podstawie umowy cywilnoprawnej - umowy zlecenie zawartej między dwoma podmiotami gospodarczymi ,tj. ubezpieczonym jako osobą prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwa (...)z siedzibą w S. a jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością ,tj. (...) Sp. z o.o. w S., której wyłącznym udziałowcem i zarazem prezesem zarządu był G. G. (odpis KRS dot. (...) Sp. z o.o. w S. k.5-9 akt kontroli ZUS). Sąd I instancji wskazał, iż ze spójnych w tej mierze zeznań ubezpieczonego i G. G. wynika, że w grudniu 2018r. (...) Sp. z o.o. zawarła z ubezpieczonym jako prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie tzw. social mediów umowę zlecenie, na mocy której ubezpieczony w ramach prowadzonej działalności i przy pomocy zatrudnionych przez siebie pracowników obsługiwał klientów firmy (...) Sp. z o.o., która to spółka świadczyła z kolei usługi z zakresu tzw. marketingu szeptanego poprzez tworzenie dla tych klientów tzw. contentu, czyli całych komentarzy, odpowiedzi i ogólnie pozytywnych treści w internecie. Równolegle ubezpieczony i G. G. twierdzili, że obok w/w umowy cywilnej zawartej między dwoma podmiotami gospodarczymi, w dniu 10 grudnia 2018r. ubezpieczony został zatrudniony przez (...) Sp. z o.o. w S. na podstawie umowy o pracę na stanowisku dyrektora oddziału tej spółki w pełnym wymiarze czasu pracy. Z zeznań ubezpieczonego i G. G. wynika przy tym, że w ramach zawartej umowy o pracę ubezpieczony miał za zadanie rozwinąć produkt (...) Sp. z o.o. ,tj. usługi z zakresu marketingu szeptanego, a przede wszystkim pozyskać klientów dla (...) Sp. z o.o., a zatem miał się zająć czymś, czego nie obejmowała w/w umowa zlecenie dotycząca stricte obsługi klientów w/w spółki. Sąd Okręgowy zauważył, że jak wynika z pisemnego zakresu obowiązków przygotowanego przez G. G. jako prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. dla ubezpieczonego jako dyrektora oddziału tej spółki, do obowiązków ubezpieczonego jako pracownika miało należeć nie tylko pozyskanie klientów dla spółki, ale również ich obsługa (vide: zakres obowiązków ubezpieczonego z 10 grudnia 2018r. - w aktach osobowych – w kopercie na k.23 akt sprawy). Tymczasem zadania związane z obsługą klientów (...) Sp. z o.o. ubezpieczony wykonywał na rzecz tej spółki jako jej zleceniobiorca na podstawie umowy zlecenie zawartej w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i które to zadania wykonywał z pomocą zatrudnionych przez siebie pracowników. W ocenie Sądu Okręgowego w tak zawiązanych relacjach biznesowych, a zatem w sytuacji, w której ubezpieczony jako przedsiębiorca świadczy usługi dla drugiego podmiotu gospodarczego na podstawie umowy cywilnoprawnej, nie można mówić o realnym wykonywaniu pracy na rzecz tego samego podmiotu na podstawie umowy o pracę i to w tym samym obszarze (pozyskiwanie klientów na usługi marketingu szeptanego i obsługa tych klientów). Sąd I instancji zauważył, iż o ścisłych relacjach biznesowych świadczy również to, że ubezpieczony wyraził zgodę na przyjęcie przez jednoosobową spółkę G. G. nazwy (...), która stanowiła nazwę firmy ubezpieczonego

(zeznania ubezpieczonego k.18 akt sprawy). Sąd Okręgowy podkreślił, iż podstawową cechą stosunku pracy jest bowiem podporządkowanie pracownika pracodawcy, a zatem wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, a w sytuacji równoległego związania tych samych podmiotów umową cywilną nie można uznać, aby ubezpieczony będąc kontrahentem (...) Sp. z o.o. wykonywał jednocześnie pracę na rzecz tej spółki w warunkach podporządkowania pracowniczego. Jednocześnie Sąd I instancji zaznaczył, że tym co z pewnością w praktyce niemożliwym czyniło wykonywanie przez ubezpieczonego pracy na rzecz (...) Sp. z o.o. na podstawie stosunku pracy było to, że chwili spisania umowy o pracę między ubezpieczonym jako pracownikiem a (...) Sp. z o.o. jako pracodawcą, G. G. będący jednoosobowym wspólnikiem wymienionej spółki i zarazem jej prezesem zarządu, sam pozostawał pracownikiem ubezpieczonego w ramach prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej. Wprawdzie stroną umowy o pracę z 10 grudnia 2018r. nie był G. G. a (...) Sp. z o.o. w S., jednakże pozostając wyłącznym udziałowcem w/w spółki G. G. w praktyce uosabiał tę spółkę. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, iż nie można przyjąć, aby ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach podporządkowania G. G. jako właścicielowi i prezesowi zarządu (...) Sp. z o.o. skoro G. G. sam był tym czasie podwładnym ubezpieczonego. W ocenie Sądu orzekającego o tym, że umowa pracę spisana w dniu 10 grudnia 2018r. miała charakter pozorny i cel jej zawarcia był inny niż świadczenie pracy w ramach stosunku pracy świadczy również to, że po zakończeniu kilkumiesięcznego zwolnienia lekarskiego i po wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego strony tej umowy rozwiązały ją za porozumieniem stron – przed upływem okresu, na który była zawarta, a (...) Sp. z o.o. nie zatrudniła nikogo na stanowisko dyrektora oddziału (zeznania G. G. k.20-20v akt sprawy).

Reasumując Sąd Okręgowy stwierdził, że choć zeznania ubezpieczonego i G. G. oraz dowód z ewidencji sprzedaży (...) Sp. z o.o. dają podstawy do przyjęcia, że ubezpieczony do chwili zwolnienia lekarskiego wykonywał pracę - usługi na rzecz w/w spółki, co przyczyniło się do zwiększenia jej przychodów, to jednak praca ta nie była wykonywana na podstawie umowy o pracę, która będąc umową pozorną (art. 83§1 kc w związku z art. 300 kp) nie wywołała skutków prawnych w postaci nawiązania stosunku pracy (art. 22§1 kp), a w tych okolicznościach ubezpieczony nie podlegał od 10 grudnia 2018r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie M. M. jako nieuzasadnione.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98§1 i 3 kpc w związku z art. 99 kpc i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 233 § 1 poprzez sformułowanie wniosków nie znajdujących oparcia w materiale dowodowym, a przede wszystkim niewszzechstronne rozważenie okoliczności sprawy, pozwalających na odtworzenie rzeczywistego obrazu współpracy ubezpieczonego z płatnikiem składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., a w rezultacie całkowicie dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego naruszającą zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a w szczególności:

- wybiórczą analizę i ocenę zeznań ubezpieczonego oraz prezesa zarządu zainteresowanej G. G. w powiązaniu z dokumentami zgromadzonymi w aktach sprawy, potwierdzających rzeczywisty zakres czynności ubezpieczonego na zajmowanym stanowisku, w tym zróżnicowanie zadań ubezpieczonego M. M. jako pracownika zainteresowanej, a z drugiej strony jako zleceniobiorcy w ramach łączącej go z zainteresowaną umowy cywilnoprawnej; realizację zadań wynikających z umowy o pracę w warunkach typowych dla stosunku pracy, tj. głównie w warunkach podporządkowania pracowniczego, sposobu wykonywania powierzonych obowiązków, co doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, że umowa o pracę pomiędzy M. M. a (...) Sp. z o.o. była pozorna, albowiem ubezpieczony wprawdzie od 10 grudnia 2018r. wykonywał pracę - usługi na rzecz (...) Sp. z o.o., jednakże praca ta nie była świadczona na podstawie umowy spisanej w dniu 10 grudnia 2018r., ale na podstawie umowy cywilno - prawnej - umowy zlecenie zawartej pomiędzy dwoma podmiotami gospodarczymi, tj.

ubezpieczonym jako osobą prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...)z siedzibą w S. a jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością ,tj. (...) Sp. z o.o. w S., której wyłącznym udziałowcem i zarazem prezesem zarządu był G. G., ponieważ brak było elementu podporządkowania pracownika pracodawcy charakterystycznego dla umowy o pracę

przy jednoczesnym,

3) rażącym naruszeniu przepisu prawa materialnego, tj. art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 300 Kodeksu pracy, polegające na niewłaściwym zastosowaniu w realiach niniejszej sprawy i błędnym przyjęciu, że zawarcie umowy z dnia 10.12.2018r. było czynnością prawną pozorną - nieważną, a w zw. z tym ubezpieczony nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 10.12.2018r. jako pracownik płatnika składek (...) Sp. z o.o.

4) rażącym naruszeniu prawa materialnego, tj. 22 § 1 kp przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że praca wykonywana pod kierownictwem pracodawcy zawsze musi polegać na udzielaniu pracownikowi poleceń, a także stałym i bezpośrednim nadzorze pracodawcy nad pracownikiem;

Mając powyższe na uwadze apelujący wnosił o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego poprzez ustalenie, iż ubezpieczony M. M. jako pracownik płatnika składek (...)z o.o. z siedzibą w S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 10 grudnia 2018r. oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu w'edhig norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje,

ewentualnie

- uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, przy pozostawieniu temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik organu rentowego wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w kontekście formalnoprawnych zarzutów apelacyjnych, doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy.

Odnosnie naruszenia przepisu art. 233 § 1 KPC należy wskazać, iż tylko prawidłowo ustalony stan faktyczny może stanowić podstawę do oceny poprawności zastosowania prawa materialnego (por. m.in. wyrok SN z dnia 26 marca 2004 r. IV CK 208/03 postanowienie SN z dnia 18 marca 2009 r. IV CSK 407/08). Podzielając trafność zarzutu obrazu art. 233 § 1 KPC zauważyć trzeba, że rzeczywiście art. 233 § 1 KPC zawiera w sobie nie tylko obowiązek sądu dokonania wszechstronnej oceny materiału dowodowego, od którego to obowiązku w zasadzie nie dopuszcza się wyjątków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 r. IV CKN 1256/00 wyrok SN z dnia 26 stycznia 2000 r. III CKN 562/98 Koniecznym jest zatem w niniejszej sprawie dokonanie oceny materiału dowodnego w aspekcie wszechstronnego rozważenie materiału dowodowego, zwłaszcza odnoszącej się istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, w tym przypadku postulowanej przez organ rentowy pozorności zawartej umowy o pracę. Wnioskodawca zarzucił przekroczenie swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego , polegającej na przyjęciu , że umowa o pracę z dnia 10 grudnia 2018 roku zawarta pomiędzy ubezpieczonym a zainteresowanym była pozorną , co w konsekwencji skutkowało błędnym ustaleniem, że wnioskodawca od 10 grudnia 2018 roku nie podlegał z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym.

Odnosząc się do zarzutów apelacji Sąd Apelacyjny w szczególności miał na względzie, że rozstrzygnięcie sprawy opierało się na treści art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 266, ze zm.) w zw. z art. 22 § 1 KP, przy czym wskazane przepisy prawa materialnego nie budziły wątpliwości interpretacyjnych, a zarzut apelacji obejmował, co do istoty kwestię prawidłowości ustaleń i subsumpcji. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, a przepisy art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 tej ustawy, wprowadzają obowiązek, w odniesieniu do pracowników, ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Sąd Okręgowy trafnie wskazał, że podstawę prawną zawarcia umowy o pracę stanowi art. 22 § 1 KP. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Treścią stosunku pracy jest obowiązek osobistego wykonywania pracy określonego rodzaju przez pracownika pod kierownictwem, na rzecz i na ryzyko pracodawcy oraz obowiązek pracodawcy zatrudniania pracownika przy umówionej pracy i wypłacania mu wynagrodzenia za pracę. Sąd Apelacyjny podkreśla, że umowę o pracę uważa się za zawartą dla pozorów (art. 83 § 1 KC w związku z art. 300 KP), jeżeli przy składaniu oświadczeń woli, obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik nie będzie świadczyć pracy w ramach reżimu pracowniczego, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy. Przy tym, pozorność umowy o pracę ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę, a realizowane przez pozornego pracownika czynności, jedynie markują wykonywanie obowiązków pracowniczych. O tym, czy strony prawidłowo układają i realizują stosunek pracy, stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych, nie decyduje tylko formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, czy wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczna realizacja umowy, zgodnie z jej treścią i w warunkach charakterystycznych dla tego stosunku prawnego.

Przenosząc powyższe rozważania, na płaszczyznę sprawy należy podnieść, że zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje na prawidłowość oceny dokonanej przez Sąd Okręgowy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego zarzuty apelacji nie zanegowały skutecznie stanowiska Sądu I instancji odnośnie braku pomiędzy stronami ważnego stosunku pracy. Sąd Okręgowy wykazał bowiem pomiędzy odwołującym z zainteresowanym brak stosunku podporządkowania. Przyjąć trzeba, że brak tego elementu niewątpliwie skutkowało niemożnością przyjęcia, że odwołujący od zawarcia przedmiotowej umowy wykonywał zatrudnienie o cechach określonych w art. 22 § 1 KP, co w konsekwencji musi oznaczać, iż nie powstał u niego pracowniczy tytuł do ubezpieczeń.

Słusznie Sąd Okręgowy zauważył, że jak wynika z pisemnego zakresu obowiązków przygotowanego przez G. G. jako prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. dla ubezpieczonego jako dyrektora oddziału tej spółki, do obowiązków ubezpieczonego jako pracownika miało należeć nie tylko pozyskanie klientów dla spółki, ale również ich obsługa (vide: zakres obowiązków ubezpieczonego z 10 grudnia 2018r. - w aktach osobowych - w kopercie na k.23 akt sprawy). Tymczasem zadania związane z obsługą klientów (...) Sp. z o.o. ubezpieczony wykonywał na rzecz tej spółki jako jej zleceniobiorca na podstawie umowy zlecenie zawartej w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i które to zadania wykonywał z pomocą zatrudnionych przez siebie pracowników. Prawidłowo zatem Sąd I instancji ocenił, iż w tak zawiązanych relacjach biznesowych, a zatem w sytuacji, w której ubezpieczony jako przedsiębiorca świadczy usługi dla drugiego podmiotu gospodarczego na podstawie umowy cywilnoprawnej, nie można mówić o realnym wykonywaniu pracy na rzecz tego samego podmiotu na podstawie umowy o pracę i to w tym samym obszarze (pozyskiwanie klientów na usługi marketingu szeptanego i obsługa tych klientów). Niezrozumiałe są zarzuty apelacji, iż aktywność skarżącego nie odbywała się w tym samym obszarze, mając na uwadze, że pozyskiwanie klientów i ich obsługa odbywała się na rzecz (...) sp. z o.o., świadczącej usługi z zakresu marketingu szeptanego. Wniosków tych nie jest w stanie obalić akcentowany w apelacji pisemny zakres obowiązków wnioskodawcy. Tym bardziej, iż większość zadań została zredagowana w sposób mało konkretny przykładowo „zapewnienie wysokiego poziomu satysfakcji klientów” czy „realizacja planów i rozwoju” lub zawierała zadania, których realizacja była wysoce wątpliwa np. „zarządzanie oddziałem” w sytuacji gdy spółka nie posiadała oddziałów ani innych osób zatrudnionych.

W tym miejscu w nawiązaniu do inicjatywy dowodowej i aktywności procesowej stron w niniejszym procesie podkreślenia przy tym wymaga, że zgodnie z treścią art. 6 KC. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Sama zasada skonkretyzowana w art. 6 KC., jest jasna. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza, część ogólna. Stanisław Dmowski i Stanisław Rudnicki, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2005 r., Wydanie 6). Przenosząc powyższą regułę na grunt niniejszego sporu, należało przyjąć, że ciężar dowodu w zakresie wykazania, że ubezpieczony podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik z tytułu umowy o pracę zawartej z płatnikiem (...) Spółka z o.o. w dniu 10 grudnia 2018 r. spoczywał na odwołującym się. To ubezpieczony, zaprzeczając twierdzeniom organu ubezpieczeniowego, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla niego ustaleń w tym zakresie, winien w postępowaniu przed sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych przez organ ustaleń dotyczących obowiązku ubezpieczenia społecznego, ale również, nie ograniczając się do polemiki z tymi ustaleniami, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z prezentowanym przez niego stanowiskiem. Inicjatywę taką bezsprzecznie odwołujący w toku niniejszego procesu przejawiał, jednak przedstawiony przez niego materiał dowodowy w żaden sposób nie pozwalał na ustalenie, że M. M. faktycznie pozostawał w stosunku pracy z płatnikiem (...) Spółka z o.o. w okresie objętym zaskarżoną decyzją. W postępowaniu sądowym strona powodowa ograniczyła się, poza wytworzonymi dokumentami, do przedstawienia dowodu z przesłuchania stron. Nie wskazała żadnych innych dowodów, czy pośród pracowników wykonujących usługi na rzecz (...) Spółka z o.o. czy kontrahentów. Odwołujący powoływał się wielokrotnie na zasadę poufności, jednakże wskazanie innych osób pracowników, wykonujących zadania na rzecz płatnika w żaden sposób tej zasady by nie naruszyło. W tym miejscu wyjaśnić trzeba, że do ustalenia, iż doszło do powstania pomiędzy stronami stosunku pracy nie jest wystarczające spełnienie warunków formalnych zatrudnienia, takich jak zawarcie umowy o pracę, odbycie szkolenia w dziedzinie bhp, prowadzenie akt osobowych, podpisywanie list obecności, potwierdzenie wypłaty wynagrodzenia, zgłoszenie do ubezpieczenia - jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie – a konieczne jest ustalenie, że strony miały zamiar wykonywać obowiązki stron stosunku pracy i to czyniły. Nie może bowiem być tolerowana sytuacja, w której osoba zainteresowana w uzyskaniu świadczeń z ubezpieczenia społecznego, do których nie ma tytułu, z pomocą płatnika składek wytwarza dokumenty służące wyłącznie do tego celu. Zwrócił na to uwagę Sąd Najwyższy stwierdzając w wyroku z dnia 18 maja 2006 r., III UK 32/06 że do objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym nie może dojść wówczas, gdy zgłoszenie do tego ubezpieczenia dotyczy osoby, która nie jest pracownikiem, a zatem zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego następuje pod pozorem zatrudnienia. Podobnie w wyroku z dnia 10 lutego 2006 r., I UK 186/05 Sąd Najwyższy stwierdził, że podleganie ubezpieczeniu społecznemu wynika z prawdziwego zatrudnienia, a nie z samego faktu zawarcia umowy o pracę. Taki sam pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 września 2006 r., II UK 2/06 w którym uznał, że nie stanowi podstawy do objęcia ubezpieczeniem społecznym dokument nazwany umową o pracę, jeżeli rzeczywisty stosunek prawny nie odpowiada treści art. 22 KP Dokument w postaci umowy o pracę nie jest więc niepodważalnym dowodem na to, że osoby podpisujące go, jako strony umowy, faktycznie złożyły oświadczenia woli o treści zapisanej w dokumencie. Treść oświadczeń woli złożonych przez strony przy zawieraniu umowy o pracę nie ma więc rozstrzygającego znaczenia dla kwalifikacji danego stosunku prawnego jako stosunku pracy (wyroki Sądu Najwyższego z: dnia 17 maja 2016 r., I PK 139/15, i z dnia 26 lutego 2013 r., I UK 472/12).

W niniejszej sprawie strony zawarły umowę nazwaną „umową o pracę”. Strony przedłożyły także dokumenty stwierdzające, że ubezpieczony został przeszkolony w zakresie BHP, dokumenty zgłoszeniowe do ubezpieczeń, warunki zatrudnienia. Samo jednak sporządzenie tych dokumentów, w powiązaniu z całością okoliczności ujawnionych w toku postępowania, nie mogło decydować o tym, że strony zawarły umowę o pracę, skoro w rzeczywistości praca nie była wykonywana w reżimie pracowniczym.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie można negatywnie oceniać faktu istnienia równoległych stosunków zatrudnienia, jednak z drugiej strony, nie można zaaprobować i chronić prawnie takich działań, które związane są z brakiem

czytelnego podziału prac na wykonywane w ramach poszczególnych więzi zatrudnienia, czy sztucznego podziału jednego zadania roboczego między różne więzi zatrudnienia z różnymi podmiotami. Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne było to, że praca zatrudnionego była związana z zawartą umową zlecenia i nie była świadczona w warunkach podporządkowania pracowniczego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku II UK 477/17 z 17.01.2019 r., OSNP 2020/2/16, wolą stron, niezależnie czy celową/zamiarem bezpośrednim, czy też objętą świadomością/zamiarem ewentualnym, nie można zniwelować obowiązku ubezpieczenia społecznego, który powstaje z mocy prawa (...).

Odwołujący nie wykazał wspomnianej już wcześniej nadrzędności i podrzędności w procesie świadczenia pracy, które są charakterystycznym elementem stosunku pracy. Nie zostało wykazane również w jaki sposób był kontrolowany czas pracy M. M.. Z jego zeznań wynika, że nie miał ściśle wyznaczonych godzin pracy, jednakże określenie pełnego etatu wskazuje na określony wymiar czasu pracy, który w żaden sposób nie był rozliczany.

W tym względzie apelacja podnosi kwestię autonomicznego podporządkowania. Mimo że pojęcie "podporządkowania autonomicznego" występujące w doktrynie i orzecznictwie nie zostało zdefiniowane w przepisach prawa pracy, należy zatem przyjąć, że "podporządkowanie autonomiczne" polega na wyznaczaniu pracownikowi przez pracodawcę zadań i nieingerowaniu w sposób wykonania tych zadań. Innymi słowy, podporządkowanie autonomiczne polega na tym, że pracownik otrzymuje jedynie zadania do wykonania. Samodzielnie decyduje zaś o sposobie ich realizacji. Pracownik świadczący pracę w warunkach podporządkowania autonomicznego sam organizuje sobie pracę oraz nie pozostaje pod stałym i bezpośrednim nadzorem osoby działającej w imieniu pracodawcy. Pracowniczego podporządkowania nie można bowiem utożsamiać z permanentnym nadzorem (obserwacją) przełożonego nad sposobem, czy też właściwym tempem wykonywanych czynności pracowniczych, gdyż wystarczy wskazanie zadania i określenie terminu jego wykonania, a następnie kontrola jakości i terminowości wykonanej pracy. Istotne natomiast jest to, że pracownik nie ma samodzielności w określaniu bieżących zadań, ponieważ to należy do sfery pracodawcy organizującego proces pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2016 r., II PK 352/14, LEX nr 2004192). W przypadku osób zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i samodzielnych pracodawca ma wręcz prawo oczekiwać ich aktywności w zakresie sposobu wykonywania pracy, czemu może sprzyjać np. ustalony dla takich pracowników system zadaniowego czasu pracy (art. 140 k.p.). Przejawem podporządkowania pracowniczego w odniesieniu do osób zatrudnionych w warunkach autonomicznego podporządkowania jest zaś uznawane przez doktrynę prawa pracy uprawnienie pracodawcy do wydawania im wiążących poleceń dotyczących pracy (por. wyrok SN I UK 240/16). Jednakże jak podnosi sam apelujący podporządkowanie autonomiczne dotyczy szczególnych stanowisk pracy, związanych z funkcjami menadżerskimi, w tym członków zarządu spółek, kadry kierowniczej zajmującej najwyższe stanowiska w danym podmiocie gospodarczym. Stanowisko pracy wnioskodawcy określono wprawdzie jako „dyrektor oddziału”, jednakże u płatnika nie istniały oddziały w strukturze spółki i nikt poza ubezpieczonym, ani w dacie spisania umowy ani w dacie rozwiązania nie był zatrudniony. W niniejszej sprawie wnioskodawca nie wykazał aby G. G. wydawał mu bieżące polecenia, wskazywał na konkretne zadania do realizacji, określał konkretne terminy wykonania poszczególnych zadań. Dlatego nie sposób było uznać, iż Prezes (...) spółki z o.o. sprawował nadzór nad wykonywaniem nałożonych na M. M. obowiązków. Dla płatnika liczył się jedynie efekt finalny zwiększenie wyników finansowych spółki. Niewątpliwie w kolejnych miesiącach 2019 roku przychody spółki uległy zwiększeniu, ale należy zauważyć, iż usługi w spółce, które wcześniej wykonywał wyłącznie G. G., od 8 grudnia 2018 roku podjęli pracownicy zatrudnieni przez M. M. w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, na podstawie opisywanej, ustnej umowy zlecenia.

Słusznie Sąd Okręgowy zauważył, iż w praktyce niemożliwym było wykonywanie przez ubezpieczonego pracy na rzecz (...) Sp. z o.o. na podstawie stosunku pracy z uwagi na fakt, że chwili spisania umowy o pracę między ubezpieczonym jako pracownikiem a (...) Sp. z o.o. jako pracodawcą, G. G. będący jednoosobowym wspólnikiem wymienionej spółki i zarazem jej prezesem zarządu, sam pozostawał pracownikiem ubezpieczonego w ramach prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej. Wprawdzie stroną umowy o pracę z 10 grudnia 2018r. nie był G. G. a (...) Sp. z o.o. w S., jednakże pozostając wyłącznym udziałowcem w/w spółki G. G. w praktyce uosabiał tę spółkę. W tych okolicznościach nie można przyjąć, aby ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach podporządkowania G. G.

jako właścicielowi i prezesowi zarządu (...) Sp. z o.o. skoro G. G. sam był tym czasie podwładnym ubezpieczonego. Odmienny zakres obowiązków, zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie ma znaczenia.

Również sam fakt niewytłumaczalnego zgłoszenia zatrudnienia po upływie około dwóch tygodni od upływu z dniem 17.10.2018 r. ustawowego 7-dniowego terminu określonego na zgłoszenie pracownika do ubezpieczeń społecznych, wynikającego z art. 36 ust. 4 ustawy), rodzi istotne podejrzenia, że albo strony nie były pewne, że rodzaj czynności wykonywanych przez odwołującego jest w istocie stosunkiem pracy, albo starały się utrudnić organowi rentowemu dokonanie realnej kontroli istnienia tytułu do ubezpieczenia. Podobne wątpliwości rodzi fakt „zapomnienia” o wypłacie wynagrodzenia pracownikowi, które przecież powinno stanowić bardzo istotny element stosunku pracy.

Jak wcześniej zauważano, stanowisko ubezpieczonego było nowoutworzonym miejscem pracy. Wskazać należy, że płatnik składek na miejsce ubezpieczonego nie zatrudnił żadnej innej osoby z podobnym wynagrodzeniem. Wszystkie czynności, które rzekomo miał wykonywać ubezpieczony, po rozpoczęciu przez niego korzystania ze zwolnień lekarskich, ponownie wykonywał płatnik składek. Mając na uwadze tę okoliczność, nie wydają się racjonalne i logiczne powody zatrudnienia ubezpieczonego, na które wskazywał płatnik składek. Należy wyjaśnić, że żaden przepis nie przyznaje sądom ani organowi rentowemu prawa do oceniania działań pracodawcy z punktu widzenia ich racjonalności i zgodności z zasadami prawidłowego zarządzania. Jednakże nie można tracić z uwagi tego, iż działania podejmowane przez pracodawcę nie mogą godzić w system ubezpieczeń społecznych i prowadzić do nadmiernego uprzywilejowania określonego kręgu osób. Jakkolwiek pracodawca ma prawo do swobodnego decydowania o tym, czy chce zatrudnić i opłacać z własnych środków wynagrodzenie osobie, którą zatrudnił, to jednak swoboda ta powinna podlegać szczególnie wnikliwej analizie, gdy pracodawca wypłaca wynagrodzenie za znikomy okres zatrudnienia, po czym wypłatę świadczeń przejmuje w całości Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Przy ustalaniu okoliczności sprawy należało przede wszystkim brać pod uwagę to, czy wynagrodzenie było adekwatne do powierzonych ubezpieczonemu do wykonania czynności oraz czy stosunek, jaki nawiązały strony, miał cechy stosunku pracowniczego. Jak natomiast zostało wykazane powyższej, umowa zawarta przez strony była od samego początku pozorna, ubezpieczony nie świadczył pracy, a zawarcie umowy miało na celu jedynie uzyskanie zasiłku. Po upływie 18 dni od przekazania przez (...) spółka z o.o. zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych M. M. jako pracownika, wnioskodawca przedstawił kolejne długotrwałe (od 16.01.2019 r. do 11.06.2019 r.) orzeczenie o niezdolności do pracy z tym samym kodem choroby z okresu od 15.11.2018 r. do 3.12.2018 r., w czasie którego nie posiadał prawa do zasiłku chorobowego z uwagi na nieprzystąpienie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na ściśle powiązania biznesowe obu podmiotów: ubezpieczonego wykonującego działalność pod nazwą (...)i płatnika (...) spółka z o.o. i stanowisko to należy podzielić. Ubezpieczony wyraził zgodę na przyjęcie przez jednoosobową spółkę G. G.nazwy i logo (...), która stanowiła nazwę firmy ubezpieczonego. W dniu 17 października 2018r. (...) Sp. z o.o. w S. reprezentowana przez prezesa zarządu (i zarazem jednoosobowego wspólnika spółki) G. G. zawarła z firmą ubezpieczonego -(...)z siedzibą w S. przy ul. (...) umowę najmu części lokalu użytkowego, na mocy której (...)jako wynajmujący oddała w użytkowanie (...) Sp. z o.o. w S. jako najemcy część lokalu, wyposażenia oraz zaplecza technicznego. Natomiast jeszcze przed zawarciem opisanej umowy we wniosku o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców z dnia 20.09.2018 r. ,a więc na drugi dzień po nabyciu przez G. G. udziałów spółki, została wskazana nowa nazwa spółki (...) i adres siedziby ul. (...) S.. Nietypowa jest również w relacjach biznesowych ustna umowa zlecenia dotycząca outsourcingu pracowników.

Należy jeszcze raz podkreślić, iż podstawową cechą stosunku pracy jest podporządkowanie pracownika pracodawcy, a zatem wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, a w sytuacji równoległego związania tych samych podmiotów umową cywilną nie można uznać, aby ubezpieczony będąc kontrahentem (...) Sp. z o.o. wykonywał jednocześnie pracę na rzecz tej spółki w warunkach podporządkowania pracowniczego, będąc również pracodawcą jedynego udziałowca spółki- G. G..

Z tego względu nie można uznać, że czynności odwołującego były wykonywane w ramach stosunku pracy. Zawarta umowa o pracę była zatem umową nieważną, jako zawarta dla pozoru w rozumieniu art 83 § 1 KC. w zw. art. 300 KP i nie stworzyła tytułu ważnego stosunku pracy w rozumieniu art. 22 § 1 KP skutkującego powstaniem pracowniczego

tytułu ubezpieczeniowego. To oznacza brak podstaw do objęcia M. M. od 10 grudnia 2018 r. pracowniczymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowymi, chorobowym i wypadkowym) na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Tym samym zarzuty naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego są chybione.

Z uwagi na powyższe Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wynikającą z art. 99 w zw. z art. 98 § 1 i 3 KPC Wysokość kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym została ustalona na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym od 30 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.), i wyniosła 240 złotych.